

Sygn. VPa 4/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2013 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Marczyńska (spr.)

Sędziowie: SSO Mariola Mastalerz, SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: sekr.sądowy Anna Fijołek

po rozpoznaniu w dniu 27 sierpnia 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa L. S.

przeciwko Zespołowi Szkół (...)(...)

w P.

o przywrócenie do pracy

na skutek apelacji pozwanego Zespołu Szkół (...)(...) w P.

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 9 listopada 2012r.

sygn. IV P 149/12

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego Zespołu Szkół (...)(...) w P. na rzecz powódki L. S. kwotę 60,00 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

Sygn. akt V Pa 4/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 21 maja 2012 roku L. S. wniosła o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę z dnia 15 maja 2012 roku dokonanego przez Zespół Szkół (...)(...) w P.T.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2012 roku, wydanym w sprawie IV P 149/12, Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. uwzględnił powództwo i przywrócił powódkę do pracy u pozwanego na dotychczasowych warunkach. Ponadto zasądził od pozwanego na rzecz powódki wynagrodzenie za czas pozostawiania

bez pracy, tj. za okres od 1 września 2012 roku do chwili podjęcia pracy nie więcej niż za jeden miesiąc liczone w wysokości 2.958 złotych miesięcznie.

Podstawę wyroku stanowią następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

L. S. jest magistrem matematyki. Pracę na stanowisku nauczyciela rozpoczęła w 1995 roku. W pozwanym Zespole Szkół pracę podjęła od lutego 2000 roku, także na stanowisku nauczyciela matematyki. Od 1998 roku powódka jest nauczycielem mianowanym. W 2005 roku uzyskała uprawnienia egzaminatora maturalnego z matematyki.

W dniu 24 kwietnia 2010 roku strona pozwana zmniejszyła powódce wymiar godzin do 17 godzin matematyki i 1/2 godziny wychowawczej (po uśrednieniu 16,39).

W dniu 21 kwietnia 2010 roku strona pozwana wystąpiła do(...) w P.T.z informacją o zamiarze rozwiązania stosunków pracy z nauczycielami, w tym z powódką z uwagi na zmiany organizacyjne uniemożliwiające zatrudnienie w roku szkolnym 2011/2012. Nie doszło jednak do rozwiązania umowy o pracę z powódką gdyż powódka była w ciąży i w dniu(...)urodziła drugie dziecko. Powódka przebywała na urlopie macierzyńskim do 26 listopada 2012 roku. Natomiast w okresie od 27 lutego 2012 roku do 26 lutego 2013 roku korzysta z urlopu dla poratowania zdrowia.

W dniu 7 maja 2012 roku pozwany Zespół Szkół wystąpił do organizacji związkowych z informacją o zamiarze rozwiązania stosunków pracy z 6 nauczycielami, w tym z powódką, jako przyczynę wskazując zmiany podstawy programowej i zmniejszenie ilości klas.

W dniu 15 maja 2012 roku strona pozwana wręczyła powódce decyzję o rozwiązaniu umowy o pracę na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 Karty Nauczyciela za trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia ze skutkiem na dzień 31 sierpnia 2012 roku. Jako przyczynę wypowiedzenia podano zmiany organizacyjne spowodowane wprowadzeniem nowej podstawy programowej oraz zmniejszeniem liczby oddziałów z 19 do 15 od dnia 1 września 2012 roku, które uniemożliwia dalsze zatrudnianie w Zespole Szkół.

Powódce wypowiedzenie umowy o pracę wręczyła dyrektor pozwanego Zespołu Szkół w obecności swego zastępcy A. P.. Powódce zostały wskazane przyczyny wybrania właśnie jej do rozwiązania stosunku pracy. Kryteriami jakie były podstawą oceny nauczycieli i dokonania wyboru były: stopień awansu zawodowego, kwalifikacje, kwalifikacje dodatkowe, zaangażowanie i dodatkowa praca na rzecz szkoły.

Wszystkie nauczycielki matematyki zatrudnione z pozwanym Zespole Szkół: powódka, K. M. (1) i G. R. (1) są nauczycielami mianowanymi, powódka ma 16-letni staż pracy, K. M. 8-letni staż pracy, a G. R. – 31-letni staż pracy. Każda z nauczycielek jest magistrem matematyki.

K. M. ma studia podyplomowe na kierunku informatyka, G. R. ma podyplomowe studia na kierunkach podstawy przedsiębiorczości i edukacji dla bezpieczeństwa. Powódka nie ma ukończonych żadnych studiów podyplomowych.

W pozwanym Zespole Szkół zmniejsza się ilość uczących w niej uczniów, a to skutkuje zmniejszeniem ilości oddziałów. To skutkuje wystąpieniem takiej ilości godzin matematyki w klasach szkoły zawodowej i w technikum, na obsadzenie których wystarcza 2 nauczycieli.

W pozwanym Zespole Szkół jest zatrudnionych oprócz nauczyciela informatyki 4 innych nauczycieli, w tym K. M., którzy posiadają kwalifikacje do nauczania tego przedmiotu.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługuje na uwzględnienie, albowiem wypowiedzenie stosunku pracy powódce było niezasadne.

W ocenie Sądu I instancji nie można przyjąć za podstawę wyboru powódki do zwolnienia posiadania przez jej koleżankę kwalifikacji do nauczania informatyki. Uprawnienia takie posiada bowiem 5 nauczycieli zatrudnionych

u strony pozwanej i nie wydaje się, aby taka ilość nauczycieli z dodatkowymi kwalifikacjami była konieczna dla ewentualnych zastępstw za nauczyciela informatyki w przypadku jego nieobecności w pracy. Powódka nie może być oceniana jako mało zaangażowana w pracę na rzecz szkoły, ponieważ od początku roku szkolnego 2011/2012 nie była obecna w pracy, wykorzystywała urlop macierzyński, a następnie urlop dla poratowania zdrowia. Nie mogła więc z przyczyn obiektywnych angażować się w pracę na rzecz szkoły. Staż pracy powódki jest stażem dłuższym niż staż K. M..

Dlatego Sąd Rejonowy uznał, że przy istniejących obiektywnych warunkach do zmniejszenia ilości zatrudnionych nauczycieli matematyki, strona pozwana dokonała niewłaściwego wyboru nauczyciela do rozwiązania z nim stosunku pracy. A wobec powyższego należało przywrócić powódkę do pracy w pozwanym Zespole Szkół, a co za tym idzie zasądzić na jej rzecz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją pozwany. Skarżący podniósł zarzuty:

1. naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, w postaci art. 233 § 1 k.p.c. i przekroczenie swobodnej oceny dowodów, a to poprzez:

- pominięcie w podstawie faktycznej rozstrzygnięcia faktu, iż K. M. realizuje 2 rok awansu na nauczyciela dyplomowanego oraz faktu, iż odznaczała się ona daleko idącym zaangażowaniem w pracę na rzecz szkoły wykraczającej poza prowadzenie zajęć w ramach etatu, a w szczególności fakt, iż K. M. opracowała (i nadzorowała jego realizację) program nauczania wyrównawczego matematyki, co wpłynęło na pozytywną ocenę szkoły w trakcie przeprowadzonej przez kuratorium kontroli, w sytuacji gdy ww. okoliczności w sposób jednoznaczny wynikają z zeznań A. P. i J. B.;

2. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 328 § 2 k.p.c., poprzez niepełne wskazanie podstawy faktycznej i prawnej wyroku polegające w szczególności na:

- niewskazaniu przez Sąd dowodów na podstawie których ustalony został stan faktyczny;
- całkowite pominięcie wskazania podstawy prawnej rozstrzygnięcia oraz jej omówienia, w szczególności w zakresie w jakim zdaniem Sądu jedynym kryterium branym pod uwagę przy wyborze nauczyciela, z którym winien rozwiązany zostać stosunek pracy powinno być kryterium stażu pracy;

3. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

a) art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku karta nauczyciela w związku z art. 18^{3a} § 1 k.p. polegające na ich nieprawidłowym zastosowaniu i uznaniu iż podstawowym kryterium branym pod uwagę przy wyborze nauczyciela, z którym winien rozwiązany zostać stosunek pracy powinno być kryterium stażu pracy, przy pominięciu takich okoliczności jak posiadane dodatkowe kwalifikacje, stopień awansu zawodowego, zaangażowanie w pracę na rzecz szkoły.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania według norm przepisanych, bądź ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Tryb. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za instancję apelacyjną według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Niezasadny jest przede wszystkim zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Przypomnieć należy, że w myśl tego przepisu uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Obraza art. 328 § 2 k.p.c. może być jednak skutecznym zarzutem apelacji tylko wówczas, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera takie braki, które uniemożliwiają kontrolę instancyjną rozstrzygnięcia. Jest tak z tej przyczyny, że uzasadnienie wyroku sporządzane jest już po wydaniu wyroku. Wynik sprawy nie zależy więc tego, w jaki sposób sporządzono pisemne motywy wyroku i czy zawierają one wszystkie wymagane przez przepisy elementy. Jedynie wówczas, gdy uzasadnienie rozstrzygnięcia jest sporządzone na tyle błędnie, że nie można określić sfery motywacyjnej orzeczenia, co z kolei uniemożliwia poddanie jej należytej weryfikacji przez sąd odwoławczy, zarzut naruszenia analizowanego przepisu będzie skuteczny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2001 roku, sygn. akt V CKN 606/00, Lex nr 53116).

Sytuacja taka, wbrew twierdzeniom apelacji, w sprawie niniejszej nie występuje. Treść uzasadnienia pozwala na poddanie orzeczenia kontroli instancyjnej, choć uzasadnienie to zawiera pewne braki. Rację ma mianowicie skarżący, że przywołując ustalone w procesie fakty, Sąd Rejonowy w sposób mało precyzyjny podał dowody, na podstawie których ustaleń dokonał. Nie zawsze bowiem wskazywał konkretny dowód, ograniczając się wyłącznie do przytoczenia karty w aktach bez wskazania, czy chodzi o dowód z dokumentu, czy z zeznań osobowego źródła dowodowego, a w kilku wypadkach w ogóle nie podał podstawy swych ustaleń. Co do dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych, to autor apelacji sam jednak wskazuje, iż ustalenia te są w przeważającej części prawidłowe. Zarzuca jedynie, że w ustaleniach tych Sąd I instancji pominął dwie kwestie, podnosząc, że tym samym naruszony został przepis art. 233 § 1 k.p.c. Do tego zarzutu Sąd Okręgowy odniesie się w dalszej części uzasadnienia. Zasadnie też zauważa apelujący, że Sąd I instancji nie podał podstawy prawnej wydanego rozstrzygnięcia. Tym niemniej wywód Sądu Rejonowego jest na tyle jasny, że nie może być wątpliwości, dlaczego Sąd ten przywrócił powódkę do pracy. Sąd ten uznał mianowicie, że pracodawca błędnie wybrał powódkę do rozwiązania z nią stosunku pracy, a więc podstawą prawną rozstrzygnięcia był przepis art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U. z 2006r. Nr 97, poz. 674 ze zm.).

W pisemnych motywach zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy rzeczywiście nie dokonał ustaleń co do dwóch kwestii, na co zwraca uwagę apelujący formułując zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Nie ustalił mianowicie, że nauczyciel matematyki K. M. (1) realizuje drugi rok awansu na nauczyciela dyplomowanego oraz nie dokonał ustaleń dotyczących prac podejmowanych przez tę nauczycielkę na rzecz Szkoły. Nie oznacza to jednak, że wyrok Sądu Rejonowego jest wadliwy. Dodać należy, że co do tej drugiej kwestii, ustaleń faktycznych Sąd I instancji wprawdzie nie poczynił, jednakże do kryterium tego odniósł się w motywach pisemnych wyroku w części obejmującej rozważania.

Stosunek pracy z powódką rozwiązany został na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela. Przepis ten stanowi, że dyrektor szkoły w razie częściowej likwidacji szkoły albo w razie zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmian planu nauczania uniemożliwiających dalsze zatrudnianie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć rozwiązuje z nim stosunek pracy lub, na wniosek nauczyciela, przenosi go w stan nieczynny. Nauczyciel zatrudniony na podstawie mianowania może wyrazić zgodę na ograniczenie zatrudnienia w trybie określonym w art. 22 ust. 2. Natomiast przepis art. 18^{3a} § 1 k.p. wyraża zasadę równego traktowania pracowników m.in. w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy. Zwalniając z pracy nauczyciela na podstawie art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela pracodawca powinien ocenić jego przydatność zawodową w porównaniu z innymi nauczycielami tego samego przedmiotu, a w razie konieczności rozwiązania stosunku pracy z jednym spośród kilku nauczycieli ocenie sądu podlegają również kryteria wyboru osoby, która została zwolniona.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, że zastosowane przez stronę pozwaną kryteria doboru pracowników do zwolnienia nie były prawidłowe. Ma rację strona pozwana, że staż pracy nie może być podstawowym kryterium doboru pracowników do zwolnienia, jest to jednak kryterium, którego nie można pomijać, w szczególności, gdy istnieje duża różnica w tym zakresie pomiędzy poszczególnymi pracownikami. Staż pracy na stanowisku

nauczyciela matematyki powódka ma natomiast dwukrotnie wyższy od nauczycielki K. M. (1). Podkreślenie tej istotnej różnicy pomiędzy powódką i K. M. (1) nie oznacza jednak, że Sąd I instancji pominął pozostałe kryteria, które były brane pod uwagę przez stronę pozwaną przy wytypowaniu powódki rozwiązania stosunku pracy w postaci dodatkowych kwalifikacji (studia podyplomowe informatyczne) oraz zaangażowania w pracę na rzecz szkoły. Wbrew zarzutom apelacji Sąd Rejonowy odniósł się do tych kryteriów z tym, że odmiennie niż strona pozwana ocenił ich wagę. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego w tym zakresie. Dodać trzeba, że kryterium w postaci zaangażowania w pracę na rzecz Szkoły nie może być przesądzające w sytuacji, gdy znakomita większość prac wymieniona przez stronę pozwaną wykonana została przez K. M. (1) w tym okresie, w którym L. S. była nieobecna w pracy w związku z ciążą oraz z powodów zdrowotnych. W związku z tym, jeśli pozwany takie kryterium zastosował, powinien był przeprowadzić porównanie zaangażowania obu nauczycielek w pracę na rzecz Szkoły w okresie przeszłym, kiedy powódka świadczyła pracę. A tego już pozwany nie uczynił. Pozwany podkreśla, że nauczycielka K. M. (1) przygotowała oraz wdrażała program pomocy uczniom mającym problemy z matematyką. Wprawdzie do tego kryterium doboru Sąd Rejonowy się nie odniósł i pominął ten fakt w pisemnych motywach wyroku, jednakże podkreślić należy, że świadek A. P., na której zeznania w tym zakresie skarżący się powołuje, nie zakwestionowała, iż powódka także pracowała z młodzieżą i uczyła uczniów z trudnościami, „ale nie ma tego nigdzie udokumentowanego”. To, że okoliczności powyższe nie są udokumentowane nie ma jednak żadnego znaczenia, znaczenie ma to, że powódka pracowała z młodzieżą trudną. Tym samym kryterium to nie przeważa na rzecz K. M. (1). Zauważyć także trzeba, czego skarżący w żaden sposób nie zakwestionował, że z zeznań powódki wynika, iż to uczniowie w klasach nauczanych przez K. M. (1) mieli problemy. Powódka wskazała, że były takie roczniki, które prawie w całości nie zdały matury próbnej z matematyki. Dlaczego pozwany ten fakt pominął i nie dokonał oceny wyników pracy nauczycielek matematyki jest więc pytaniem retorycznym, bo przecież to wyniki pracy nauczycieli powinny być obok kwalifikacji i stażu pracy brane pod uwagę przy dokonywaniu doboru nauczyciela do rozwiązania z nim stosunku pracy.

Nie ma także znaczenia fakt, iż nauczycielka K. M. (1) realizuje drugi rok awansu zawodowego na nauczyciela dyplomowanego (który to fakt Sąd Rejonowy pominął i nie ocenił). Rację ma pełnomocnik powódki, podnosząc w odpowiedzi na apelację, że dopóki awans ten nie zostanie przez ww. nauczycielkę zakończony, wszystkie nauczycielki matematyki w pozwanym Zespole muszą być oceniane, jako będące nauczycielkami mianowanymi. Nie wiadomo bowiem, czy K. M. (1) zakończy staż sukcesem. Powódka, która w roku 2002 taki staż także rozpoczęła (co już pozwany pomija) nie ukończyła go z przyczyn losowych. Należy natomiast w tym miejscu podkreślić, że nie ma racji strona pozwana, iż bez znaczenia jest okoliczność posiadania przez powódkę uprawnień egzaminatora maturalnego. To uprawnienie niewątpliwie bowiem mieści się w kategoriach dodatkowych kwalifikacji zawodowych nauczyciela. Zasadnie podnosi powódka, że jako egzaminator dokładnie orientuje się, jakie są kryteria oceniania uczniów, co wykorzystuje następnie w pracy z uczniami pozwanego Zespołu. Reasumując, pozwany niezasadnie rozwiązał z powódką stosunek pracy. Tym samym chybione okazały się także zarzuty naruszenia prawa materialnego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 11 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 490).